

МИХАЕЛ СЦАМАЙТ ЖИВОТНОТО

Превод от немски: Светлана Тодорова, 1992

chitanka.info

— Трябваше да напуснем планетата, тя не е населена.

Доктор Янк се облегна на фотьойла и замълча. Докато местеше поглед несигурно от един на друг, нервно подръпваше косъмчетата зад ухото си. В командната централа на космическия крайцер от типа „Разузнавач VII“ за секунди се чуваше само усиленото дишане на малко астматичния ръководител на експедицията.

— Не! — Това прозвуча повече като заповед, отколкото като отговор. Капитан Бертолд погледна пронизително физика и добави:

— Дали ще продължите разузнаването, е ваша работа, но стартовият срок е моя.

В централата беше потискащо задушно. Причина за това беше не толкова климатичната инсталация, колкото напрежението, което тегнеше над главите на четиримата мъже пред екрана. От часове те търсеха единство по отношение на по-нататъшното протичане на поставената под съмнение от трагичните произшествия експедиция.

Ръководителят на експедицията Янк разкопча яката на кожения си кафяв комбинезон и започна да си вее с разтворения бележник. Винаги, когато се намираше в състояние на най-голяма възбуда, астматичните пристъпи го измъчваха особено силно.

Досега той се усмихваше над упоритата самоувереност на коменданта на кораба и ценеше повече професионалните качества на вещия капитан Бертолд, отколкото ненавиждаше човешките слабости на недодялания пън Бертолд. Но този път му беше трудно да се овладее.

— Навигаторе, какво мислите вие? — Янк заговори Мирк Хойман с надеждата, че младият човек ще го подкрепи.

Но Мирк мълчеше и избегна погледа на учения. Той обичаше д-р Янк. Но уважаваше и своя шеф. Разузнаването на планетата в системата Цаурак, двеста светлинни години зад границите на Слънчевата система, беше първата му служебна задача след успешното завършване на академията. Офицерското му свидетелство още мирише на печатарско мастило и страниците му шумолят като нови при прелистване.

Мирк си спомни за първата си среща с капитан Бертолд. От вратата на командната централа новоизлюпеният навигатор виждаше само гърба и широките рамене на коменданта, който седеше на масата

с картата и с лазерния щифт нанасяше нещо върху стъклото на координатора, покрито с мънички мигащи звездни точки.

Непосредствената близост на известния капитан от разузнавателната флота го объркваше и той се запъна:

— Добър ден, аз... аз съм новият.

Бертолд дори не вдигна глава. Затова пък отвърна остро:

— В академията ли научихте този начин на докладване, навигаторе?

Мирк трепна и извика:

— Навигатор Хойман се явява на служба в космическия крайцер „Гьотерфункен“! Номер на задачата две тридесет и две тире седемдесет!

Бертолд се обърна бавно и се засмя.

— Какво мислите вие? — повтори нетърпеливо д-р Янк.

Мирк започна бавно, извади повече от осемдесетгодишния и все още останал в сила правилник от джоба на панталона си и започна несигурно:

— Законът позволява заселването само на необитаеми планети...

Капитан Бертолд го прекъсна с гневен жест и каза рязко:

— Но какво разумно може да направи този звяр с богатствата на тази планета? Мед, уран, ванадий в такива количества, че ще се задоволят нуждите на целия свят за десетилетия! Не мога да лъжа човечеството за тези съкровища.

Гай Уолис, астрофизик и радиолог, слушаше със замислена физиономия. Той не говореше много; някои твърдяха най-сериозно, че това малко русо създание с винаги загрижени очи имало дефект в говора и затова бил толкова мълчалив. Когато говореше, почти не отваряше уста, а и сега изглеждаше сякаш трябва да се насилва за всяка дума.

— Дори и това същество, което може да е убило Блор и Гила, действително да е единственият жител на този пуст и все пак толкова ценен свят, планетата принадлежи на него.

Бертолд кипна.

— Какво значи „може“? Доказано е, че само това чудовище може да е виновно за смъртта на двамата! — Той скочи и напусна централата.

Янк го изгледа учудено. Този твърд, непристъпен човек беше превърнал в правило да спазва същата строга дисциплина, която изискваше и от подчинените си — и точно това го правеше досега непристъпен. Дали смъртта на другарите не го засягаше повече, отколкото показваше?

Уолис подпря глава с двете си ръце и промърмори тихо:

— Нищо не е доказано, капитане, нищо...

Всяка ново открита планета получаваше име. В каталозите на астрономите имаше хиляди планети — с едно безсъдържателно, безжизнено число, с данни за плътност, диаметър и орбита. Това бяха небесни тела, на които не бе стъпвал човешки крак. Но почти ежедневно зад тези цифри изплуваха фантастични понякога чудновати имена, които откривателите даваха на изследваните планети.

Откривателите от космическия крайцер „Гьотерфункен“ нарекоха третата планета от слънцето Цаурак „Остров на съкровищата“. Островът на съкровищата не бе населен, така предположиха в началото, докато не се наложи да променят мнението си.

Никой не допускаше, че в този мъртъв свят със своите необятни богати залежи от ценни руди — някои метали се срещаха в елементарни форми — може да има следи от живот, освен някакъв растителен и животински свят. Изведнъж се появи това животно. Само това загадъчно животно.

Откривателите прекъснаха програмата си и прекосиха рудните полета и медните планини, катереха се през ванадиумни долини и бокситни планини. Те изследваха с автоматични сонди многобройните блестящи живачни езера и — се предадоха.

Никакви нисши форми на многостранния приспособим живот.

Освен животното.

Какво да правят? Да напуснат планетата, както повелява строгият закон в такива случаи? Как можеха да си обяснят, че на целият остров на съкровищата имаше само това живо същество?

Бертолд наблегна на „заченка на живот“, като каза, че това дори не може да се докаже и изследванията трябва да продължат. Янк се съгласи.

Изследователите, свикнали от многобройните си пътувания с всякакви неземни твари, скоро престанаха да забелязват малкото рунтаво създание с големина на зайче. Животното следваше хората на

всяка крачка на сигурно разстояние и ги наблюдаваше непрестанно със своето подобно на пипала изпъкнало око.

Ако понечеха да се приближат към своя спътник, той светкавично се свиваше на малко вретено и за части от секундата се вкопаваше в земята.

Веднъж Мирк забеляза как капитанът гледа вторачено с безгранично учудване едно заредено с лазерни сонди гъсенично превозно средство. Незабелязано той се промъкна зад „Гъотерфункен“, за да вижда по-добре.

Тогава видя какво приковаваше коменданта неподвижен и без дъх в сянката на крана.

Рунтавото същество беше клекнало на товарната площ на превозното средство и държеше с два малки, досега останали незабелязани органа за хващане една от лазерните сонди. Изпъкналото му око се движеше насам и натам, внимателно опипваше уреда и го постави точно на определеното му място обратно! Навигаторът очакваше, че Бертолд ще съобщи за този случай на изследователите, но капитанът мълчеше.

И Мирк предпочете да не разкрие наблюденията си. Комендантът му сигурно е имал сериозни причини да не говори за необикновения интерес на едно, общо взето, приемано за животно същество към техническите уреди.

Изследователите работеха в една близка котловина, в чиито отвесни стръмни медни стени Уолис бе открил следи от редкия непроменлив трансуран 314.

Мирк беше на пост и се занимаваше с това да си скубе малкото тънки косъмчета по брадата. Той разглеждаше разстроен пълното, пъпчиво лице, на което и тънкият мъх на горната устна не придаваше мъжествен вид и което го гледаше със светлосините си очи от огледалото.

С такова лице човек просто не може да стане капитан на космическа флота! — Мислеше си той и въпреки това видя мислено на раменете си да блестят три звездички.

Изведнъж някой отвори вратата на кабинета на Мирк. Машинистът Брон каза задъхан:

— Блор...

Мирк мълчеше смаян.

— Блор е мъртъв... — каза Брон с треперещ глас.
Мирк блъсна уплашения машинист встрани и хукна навън.
Блор лежеше в преддверието на шлюза.
Корабният лекар тъкмо се изправяше и сви уморено рамене.
— Нищо повече не може да се направи... никакви наранявания...
сигурно веднага е умрял.

Изгубил ума и дума, Мирк гледаше лицата на мъжете, които бяха намерили приятеля си.

Изследователите сведоха поглед пред ясния въпрос в очите му.
Един от мъжете разказа като се запъваше:

— ... В котловината... той просто лежеше... ние помислихме, че спи... Комбинезонът му беше неповреден...

Животното било наблизко и неподвижно като камък се било вторачило в мъртвия, добави друг.

Мирк се наведе над мъртвия си приятел. Лицето на Блор бе леко зачервено и имаше отпуснат и спокоен вид. Очите му бяха затворени; Блор лежеше, сякаш спи. Никой, дори и лекарят, не можеше да каже как Блор бе загубил живота си.

Все още не се съмняваха, че техният ням, ненатрапчив придружител може да е причинил неговата смърт.

След два дни намериха мъртъв Гила. Гила веселяка. Смъртта не бе отнела усмивката от замръзналото му лице.

Двама геолози, които правеха измервания в котловината, бяха намерили тялото му.

Те бяха видели и убиеца му. Бил клекнал на гърдите на Гила и когато видял хората, издал остър вик. После изчезнал, свит на вретено, в земята.

Ако животното не се бе издало с този вик, може би никога нямаше да открият Гила.

Вече никой не се съмняваше във вината на непознатото същество.

При аутопсията лекарят установи, че и при двамата някакво силно биомагнитно поле е парализирало мозъчната им дейност. Не е имало борба. Вероятно жертвите са почувствали първо умора, после изтощение. След това са седнали, за да починат. И спокойно са заспали — за да не се събудят никога.

Значи невзрачното рунтаво животно разполага с невероятна и страшна сила.

Само Уолис поклати глава.

— Защо, защо, по дяволите, то уби двамата?

Тези събития принудиха изследователите и екипажа на космическия кораб да обсъдят понататъшното протичане на експедицията. Доктор Янк бе повикал всички изследователи на борда на космическия крайцер, като разчиташе изключително на това, че комендантът веднага ще стартира.

Но Бертолд се държеше странно, продължаваше да настоява, че това същество е самотно, и обърна особено внимание на несметните богатства на планетата.

Какво възнамеряваше да прави?

Когато Бертолд прекъсна разговора по този неочакван начин, чак до центъра се чуваше бурната му реакция за това, че по време на дежурство радистът играл сам срещу себе си шах. Тогава Уолис се изправи, дълбоко замислен, и също напусна помещението. С ръце, пъхнати в джобовете на кожения си комбинезон, и с поглед, закован върху пода, той отиде до асансьора и слезе на най-долния етаж на крайцера.

Там се намираха тремавите, подобни на бръмбари, бронирани всъдеходи. Уолис натовари на един от тях измерителни уреди, индикатори и един гравитонен детектор и отвори преградата на въздушния шлюз.

Когато караулният забеляза движещото се към котловината превозно средство, бе вече късно. Уолис не реагира на заповедта на радиото незабавно да се върне.

Само веднъж изпукаха високоговорителите и прозвуча дрезгавият глас на Уолис:

— Хрумна ми една идея. Може би всичко е съвсем различно...

Капитанът стоеше с разкривено лице пред екрана. Той гледаше след изчезващото в облак прах гъсенично превозно средство и вените на челото му пулсираха.

— Такава липса на дисциплина може да има само сред изследователите!

Този хаплив коментар беше предназначен за Янк, който напразно се мъчеше да върне Уолис обратно.

На екрана се виждаше, че Уолис достигна обикалящите долината медни скали. Малката точка, която трябваше да бъде всъдеходът, изчезна между медните блокове и само вдигнатият облак от прах говореше за своеволната акция на изследователя.

Бертолд се зае да стартира една релейна сонда, тъй като медните скални стени правеха невъзможна всякаква радиовръзка.

Ръководителят на експедицията викаше непрекъснато в микрофона, заповядваше, проклинаше и молеше. Но Уолис не отговаряше.

С мъка Янк реши да изпрати второ превозно средство със задачата да върне Уолис на всяка цена. Но комендантът не се съгласи, клатеше недоверчиво глава и упрекна учените, че ненужно излагат хора на опасност.

Групата за откриването на Уолис трябваше да потегли след няколко минути, когато всъдеходът изведнъж се завърна. Беше включен на програмирано управление.

Уолис лежеше безжизнен между разхвърляните инструменти на пода.

— Ще го оправя с бластера! — каза Бертолд решително и препаса оръжието.

— Нямате право! — протестира д-р Янк. — Може да разберат намесата ни в техния живот като нападение! — Задъханото му дишане премина в астматична кашлица, която разтресе цялото му тяло.

Експедицията бе загубила трима души. Но да се отмъщава на едно преследващо може би само инстинктите си същество без разум? Не. Законът изрично им забраняваше да убиват животното. Добър закон.

— Доктор Янк! Вие забравяте, че и моите хора са заплашени от това чудовище, ако трябва да подготвят старта извън „Гьотерфункен“! — обърна му остро внимание комендантът. — Ако искаме някога да видим Земята, този звяр трябва да бъде унищожен!

Мирк се възхищаваше от смелостта на коменданта, който с плазменото си оръжие в ръка щеше да излезе срещу опасния враг, да гарантира сигурността на крайцера и да отмъсти за смъртта на приятеля си и на другите двама.

Той не разбираше ръководителя на експедицията, който бе застанал плътно пред екрана и наблюдаваше замислено пустоша от

червени медни скали със зелена корозия и причудливите бокситни блокове. Някъде там между рубиненочервените скални стени живееше животното.

Мирк чу учуден думите на доктора:

— Не мога да повярвам — каза Янк, — че ги е убило нарочно. Може би нашите хора са станали жертва на някакво трагично недоразумение? Какво знаем за този свят и неговите закони? Защо тук е само това жалко същество, защо непрекъснато ни наблюдава? Трябва да се освободим от илюзията, че Космосът е само за нас. Земята, Луната и може би Слънчевата система — те принадлежат на нас, хората. Но на тази планета ние сме само нашественици. И ако я завземем със сила и убием нейния владетел, дори и да е толкова примитивен и без всякакъв разум, ще ни нарекат разбойници, завоеватели.

Бертолд изобщо не слушаше. Грижливо препаса колана през калъфа на оръжието и се обърна към Мирк:

— В случай че нещо се случи с мен, вие ще поемете командването на „Гъотерфункен“, навигаторе!

— Капитане, разрешете да напусна! — Мирк изгаряше от възбуда. Най-сетне можеше да докаже, че въпреки невзрачната си външност е смел космонавт. — Като комендант не трябва да са излагате на такава опасност!

Бертолд го изгледа и се замисли. Накрая се обърна и каза през рамо:

— Ще загубите добър комендант. Но аз ще се върна, не се страхувайте!

Капитан Бертолд плувна в пот, когато се изкачваше по местните скали. Предложението на навигатора бе примамливо, но той трябваше сам да уреди тази работа. И без друго щеше да е достатъчно трудно да убеди следствената комисия, че не са нарушени никакви разпореждания за сигурност.

Дали трагично недоразумение, или преднамереност? Животното бе виновно за смъртта на изследователите. Трябва да е виновно! Само ако някой не можеше да докаже обратното, координатите на планетата в неговия багаж щяха да имат стойност. Той нямаше да допусне да обявят планетата за „забранена зона“ само защото едно единствено, неподлежащо на точна дефиниция същество прави

рисковано превръщането ѝ в достъпна. Островът на съкровищата не би трябвало да влезе в списъка на затворените небесни тела само за да се запази това чудовище.

Изкачването на стръмните медни планини костваше усилия. Рудни отломъци скърцаха под краката и всяка стъпка вдигаше фин пурпурен прах над земята. Наоколо студени, мъртви скали. Никакви следи от фауна, никакъв мъх, лишеи, нито дори най-прости микроби.

Единственото живо нещо на тази планета беше животното. Само то нарушаваше мъртвата хармония на впечатляващата красота на този свят. Какво каза Янк? Били завоеватели?

Да, той щеше да завладее планетата с оръжие! Откриването на тези блестящочервени, извисяващи се до небето скали трябва неделимо да се свърже с името Бертолд! Затова ли се бе отказал от толкова неща, от приятелство, любов, за да се откаже сега така лесно от най-големия откривателски успех?

Тогава изведнъж забеляза животното. Сякаш го очакваше, стоеше точно на тесния процеп между два медни блока. Гледаше вторачено с единственото си око човека, който не му отстъпваше тази планета.

Комендантът на „Гьотерфункен“ стреля два пъти. Без да се трогне от жалния вик, стреля и трети път. След това отиде при трупа и удари разкъсаното тяло с крак, за да провери дали няма още живот в него. Въздъхна облекчено, когато констатира смъртта. Не обърна никакво внимание на сребристата плетеница, която блещукаше през изгорялата обвивка.

Изморен от катеренето, Бертолд седна до една скала и затвори очи.

— Така! — измърмори той доволен и се облегна на медната скала. Приятна топлина се разли по цялото му тяло. Главата му клюмна на гърдите и той заспа.

Доктор Янк успя да разясни смъртта на коменданта Бертолд и на тримата изследователи. Той систематизира отразените данни от инструментите на Уолис и откри тъй наречения Уолисов ефект.

Чрез съдържанието на елемент 114 при определено пространствено разположение се образуват електрически проводими материали — както и медната котловина на „Острова на съкровищата“, — едно индивидуално от планетния магнетизъм биомагнитно поле...

Пендрагоните от четиринадесетия пръстен на Андромеда решиха да изчакат още няколко столетия с приемането на контакт с хората — макар и това, което унищожиха те, да беше само един маскиран автомат за наблюдение. Пендрагоните са миролюбиви същества.

Публикувано във вестник „Нова Орбита“, броеве 10,11/1992 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.